

Fimmtudaginn 12. júní 1997.

Nr. 83/1997.

Ákærvaldið

(Sigríður Jósefsdóttir saksóknari)
gegn

Jakobi Kristinssyni

(Garðar Garðarsson hrl.)

Virðisaukaskattur. Staðgreiðsla skatta. Fjárdráttur. Skilorð.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Garðar Gíslason, Gunnlaugur Claessen og Markús Sigurbjörnsson.

Ríkissaksóknari skaut málinu til Hæstaréttar með stefnu 11. febrúar 1997, að því er ákærða varðar einvörðungu. Ákærvaldið krefst þess, að refsing ákærða verði þyngd.

Ákærði krefst aðallega sýknu, en til vara, að refsing sín verði milduð og öll skilorðsbundin.

Ákærði áfrýjaði ekki héraðsdómi fyrir sitt leyti. Koma því kröfur hans ekki til skoðunar nema að því marki, sem efni eru til þess samkvæmt 2. mgr. 159. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála, sbr. 19. gr. laga nr. 37/1994.

Ákærði reisir málatilbúnað sinn einkum á því, að fullt samkomulag hafi verið við sýslumanninn á Patreksfirði um fyrirkomulag innheimtu virðisaukaskatts og staðgreiðsluskatta hjá Útgerðarfélagi Bílddælinga hf., sem ákærði var framkvæmdastjóri fyrir. Ekki hafi verið litið á tímabundinn greiðsludrátt sem refsiverðan verknað, heldur sem viðskiptaskuld í vanskilum. Það hafi verið látið átölu-laust hjá sýslumanni, þótt vanskil yrðu um stuttan tíma vegna sveiflna, sem geti komið fyrir í atvinnurekstri. Ákveðið skuldajöfnunarkerfi hafi verið í gangi við sýslumann og einungis mismunur greiddur. Þá bendir ákærði á, að við greiðslur inn á skuldir hafi sýslumaður svo og lifeyrissjóðir og stéttarfélög, sem III. kafli ákæru varðar, ákveðið, hvað greiddist af áföllnum vöxtum og viðurlögum og hvað gengið hafi til niðurgreiðslu höfuðstóls. Sýslumaður hafi enn fremur látið innborganir ganga að einhverju leyti inn á önnur gjöld en virðisaukaskatt og staðgreiðsluskatta.

Samkvæmt 1. mgr. 30. gr. laga nr. 45/1987 um staðgreiðslu opin-

berra gjalda er refsivert, að skilaskyldur aðili afhendi ekki á lög-mæltum tíma staðgreidd gjöld launamanns, sem hann hefur haldið eftir. Í 1. mgr. 40. gr. laga nr. 50/1988 um virðisaukaskatt er með samsvarandi hætti lýst refsivert, að skattskyldur aðili afhendi ekki á lög-mæltum tíma virðisaukaskatt, sem hann hefur innheimt. Eftir þessu verður unnið til refsingar með því einu að láta ógert að skila umræddum gjöldum í ríkissjóð á tilskildum tíma. Af framburði ákærða fyrir héraðsdómi er ljóst, að hann ákvað, að Útgerðarfélag Bílddælinga hf. léti hjá líða að standa á réttum tíma skil á umræddum gjöldum í ríkissjóð. Þegar af þeirri ástæðu telst hér fullnægt þeim huglægu refsiskilyrðum, sem leidd verða af upphafsorðum tilvitnaðra lagaákvæða.

Samkvæmt þessu og að öðru leyti með vísun til forsendna héraðs-dóms verður sakfelling ákærða staðfest sem og heimfærsla brota hans til refsíákvæða.

Við ákvörðun refsingar verður litið til þess, að greiðsla á 13.000.000 krónum, sem innt var af hendi af hálfu útgerðarfélagsins til sýslumannsins á Patreksfirði í janúarbyrjun 1993 og ætlað var, að væri fyrir öllum áföllnum virðisaukaskatti, tryggingargjöldum og af-dreginni staðgreiðslu, virðist samkvæmt fram lögðu yfirliti hafa verið ráðstafað af sýslumanni 31. mars sama árs að nokkru leyti til greiðslu annarra skattskulda. Ákærði skýrði skilmerkilega frá öllum sakargiftum og hefur ekki áður sætt refsingu. Sýnt þykir, að hann hafi ekki hagnast persónulega á broti sínu. Með hliðsjón af þessu þykir refsing hans hæfilega ákveðin fangelsi fjóra mánuði, en fresta skal fullnustu refsingar og hún niður falla að liðnum tveimur árum, haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Þá greiði ákærði sekt í ríkissjóð, sem telst hæfilega ákveðin 2.000.000 króna, og komi þriggja mánaða fangelsi í stað sektarinnar, verði hún ekki greidd innan fjögurra vikna frá birtingu dóms þessa.

Ákvæði héraðsdóms um sakarkostnað er staðfest, en ákærði greiði allan áfrýjunarkostnað málsins, svo sem í dómsorði greinir.

D ó m s o r ð:

Ákærði, Jakob Kristinsson, sæti fangelsi 4 mánuði, en fresta skal fullnustu refsingarinnar í 2 ár frá uppsögu dóms þessa, og falli hún niður að þeim tíma liðnum, haldi ákærði almennt

skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. 4. gr. laga nr. 22/1955.

Ákærði greiði 2.000.000 króna sekt í ríkissjóð innan fjögurra vikna frá birtingu þessa dóms, en sæti ella fangelsi 4 mánuði.

Ákvæði héraðsdóms um sakarkostnað skal vera óraskað.

Ákærði greiði allan áfrýjunarkostnað málsins, þar með talin saksóknarlaun í ríkissjóð, 50.000 krónur, og málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns fyrir Hæstarétti, Garðars Garðarssonar hæstaréttarlögmans, 50.000 krónur.

Dómur Héraðsdóms Vestfjarða 6. janúar 1997.

Ár 1997, mánudaginn 6. janúar, er á dómþingi Héraðsdóms Vestfjarða, sem háð er í dómsal embættisins að Hafnarstræti 1, Ísafirði, af Jónasi Jóhannssyni héraðsdómara, kveðinn upp dómur í málinu nr. S-10/1996: Ákærvaldið gegn Jakobi Kristinssyni og M, ..., sem tekið var til dóms 29. nóvember síðastliðinn að loknum munnlegum málflutningi.

Málið er höfðað með ákæru ríkissaksóknara, dagsettri 30. apríl 1996, á hendur ákærðu, Jakobi Kristinssyni, kt. 090250-7369, Sæbakka 1, og M, ..., báðum til heimilis á Bíldudal, „fyrir fjárdrátt og brot á skattalögum, framin á árunum 1992 og 1993 í rekstri Útgerðarfélags Bíliddælinga hf., kt. 580286-1359, sem úrskurðað var gjaldþrota 20. ágúst 1993, ákærða Jakobi sem framkvæmdastjóra félagsins og M sem stjórnarformanni.

I.

Brot á lögum um virðisaukaskatt.

Ákærðu er gefið að sök að hafa á árunum 1992 og 1993 vanrækt að standa ríkissjóði skil á virðisaukaskatti, að fjárhæð 10.985.285 kr., sem innheimtur var af félaginu og sundurliðast þannig miðað við greiðslutímabil:

Árið 1992:

júlí – ágúst	kr.	92.896		
september – október	–	6.127.384		
nóvember – desember	–	2.883.065	kr.	9.103.345

Árið 1993:

janúar – febrúar			kr.	1.881.940
	Samtals	kr.	10.985.285	

Telst þetta varða við 1. mgr., sbr. 6. mgr. 40. gr. laga um virðisaukaskatt

nr. 50/1988, sjá nú 3. gr. laga nr. 42/1995 og 262. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. lög nr. 39/1995.

II.

Brot á lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda.

Ákærðu er gefið að sök að hafa árið 1993 vanrækt að standa ríkissjóði skil á 764.502 kr., sem þeir héldu eftir af launum starfsmanna félagsins, samkvæmt ákvæðum laga um staðgreiðslu opinberra gjalda nr. 45/1987, sbr. lög nr. 90/1987, og sundurliðast þannig:

janúar	kr.	65.169
mars	–	539.016
apríl	–	160.317
Samtals		<u>kr. 764.502</u>

Telst þetta varða við 1. mgr. 30. gr. laga nr. 45/1987 um staðgreiðslu opinberra gjalda, sjá nú 2. gr. laga nr. 42/1995.

III.

Fjárdráttur.

Ákærðu er gefið að sök að hafa árin 1992 og 1993 við útborgun launa til starfsmanna félagsins haldið eftir af launum samtals 769.773 kr., sem ganga áttu til greiðslu á iðgjöldum starfsmanna til eftirgreindra lífeyrissjóða og stéttarfélaga, en eigi staðið skil á því fé, eins og skylt var samkvæmt 2. málslíð 2. gr. og 2. mgr. 6. gr. laga um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda nr. 55/1980, heldur dregið félaginu fé og notað í rekstur þess. Fjárhæðin sundurliðast á tímabil sem hér greinir:

Lífeyrissjóður Vestfirðinga.

Árið 1992:

febrúar	kr.	20.280	
mars	–	34.386	
apríl	–	29.103	
maí	–	16.581	
júlí	–	60.478	
ágúst	–	37.971	
september	–	94.797	
október	–	42.001	
nóvember	–	17.475	
desember	–	18.993	kr. 372.065

Árið 1993:

janúar	kr.	16.514
--------	-----	--------

	1935			
febrúar	kr.	30.440		
mars	–	15.521	kr.	62.475
				kr. 434.540

Lífeyrissjóður verkstjóra.

Árið 1992:

júlí	kr.	11.327		
ágúst	–	13.006		
september	–	7.009		
október	–	3.239		
nóvember	–	881	kr.	35.462

Árið 1993:

janúar	kr.	5.626		
febrúar	–	3.737		
mars	–	1.964	kr.	11.327
				kr. 46.789

Lífeyrissjóður verslunarmanna.

Árið 1992:

júlí	kr.	13.741		
ágúst	–	20.091		
september	–	26.347		
október	–	19.720		
nóvember	–	20.810		
desember	–	15.861	kr.	116.570

Lífeyrissjóður rafiðnaðarmanna.

Árið 1992:

júlí	kr.	2.883		
ágúst	–	7.304		
september	–	6.445		
október	–	816		
nóvember	–	102		
desember	–	1.786	kr.	19.336

Stéttarfélagsgjöld til Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Bylgjunnar.

Árið 1992:

janúar	kr.	11.109		
febrúar	–	16.252		
mars	–	13.579		

	1936	
apríl	kr. 12.160	
maí	– 10.357	
júní	– 9.700	
júlí	– 10.112	
ágúst	– 8.741	
september	– 10.992	
október	– 9.349	
nóvember	– 16.905	
desember	– 2.110	kr. 131.366

Stéttarfélagsgjöld til Verkstjórasambands Íslands.

Árið 1992:

júlí	kr. 2.212	
ágúst	– 3.160	
september	– 3.476	
október	– 2.528	
nóvember	– 1.896	
desember	– 1.580	kr. 14.852

Árið 1993:

janúar	kr. 1.896		
febrúar	– 2.528		
mars	– 1.896	kr. 6.320	kr. 21.172

Samtals lífeyris- og stéttarfélagsgjöld kr. 769.773

Telst þetta varða við 1. mgr. 247. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Þess er krafist, að ákærðu verði dæmdir til refsingar“.

Málavextir.

Með úrskurði Héraðsdóms Vestfjarða, upp kveðnum 20. ágúst 1993, var bú Útgerðarfélags Bílddælinga hf. tekið til gjaldþrotaskipta að kröfu sýslumannsins á Patreksfirði sem innheimtumanns ríkissjóðs. Var Jón Sigfús Sigurjónsson héraðsdómslögmaður skipaður skiptastjóri í þrotabúinu. Samkvæmt skrá skiptastjóra um lýstar kröfur í þrotabúið námu þær samtals 37.844.808,46 krónum. Samþykktar voru kröfur, að fjárhæð 3.372.524,56 krónur. Ekki var tekin afstaða til almennra krafna, þar sem ljóst þótti, að ekkert myndi greiðast upp í þær. Meðal þeirra voru tvær kröfur innheimtumanns, annars vegar vegna ógreiddrar staðgreiðslu opinberra gjalda frá árinu 1993, samtals að fjárhæð 3.313.780 krónur, og hins vegar vegna ógreidds virðisaukaskatts frá árunum 1992 og 1993, samtals að fjárhæð 16.370.619 krónur.

Með bréfi, dagsettu 5. maí 1995, tilkynnti skiptastjóri ríkissaksóknara um framangreindar kröfur innheimtumanns, svo sem honum bar skylda til samkvæmt 84. gr. laga um gjaldþrotaskipti nr. 21/1991. Jafnframt tilkynnti skiptastjóri um samþykktar forgangskröfur Lífeyrissjóðs Vestfirðinga, Lífeyrissjóðs verkstjóra, Lífeyrissjóðs verslunarmanna og Lífeyrissjóðs rafíðnaðarmanna vegna vangoldinna lífeyrissjóðsiðgjalda starfsmanna útgerðarfélagsins frá árunum 1992 og 1993, samtals að fjárhæð 2.765.715 krónur, svo og um samþykktar forgangskröfur Vélstjórafélags Íslands og Skiptstjóra- og stýrimannafélagsins Bylgjunnar vegna vangoldinna orlofs- og sjúkrasjóðsiðgjalda og félagsgjalda frá árinu 1992, samtals að fjárhæð 552.793,40 krónur. Loks tilkynnti skiptastjóri um vangoldin launatengd gjöld samkvæmt forgangskröfu Verkstjórasambands Íslands frá árunum 1992 og 1993, samtals að fjárhæð 54.016,16 krónur. Vakti skiptastjóri athygli á því í bréfi sínu, að hin vangoldnu gjöld gætu gefið tilefni til rökstudds grunar um, að fyrirsvarsmenn Útgerðarfélags Bílddælinga hefðu með refsiverðum hætti brotið gegn ákvæðum laga um virðisaukaskatt, laga um staðgreiðslu opinberra gjalda og almennra hegningarlaga.

Með bréfi, dagsettu 12. maí 1995, framsendi ríkissaksóknari bréf skiptastjóra ásamt fylgiskjöllum til Rannsóknarlögreglu ríkisins með ósk um opinbera rannsókn á hendur fyrirvarsmönnum félagsins vegna ætlaðra brota á framangreindum lögum. Sætti málið síðan rannsókn af hálfu RLR, sem lauk 7. mars 1996, en svo sem áður greinir, var ákæra gefin út 30. apríl s. á. Skiptum var þá lokið í þrotabúi Útgerðarfélags Bílddælinga hf., sbr. auglýsingu skiptastjóra þar að lútandi í 98. tbl. Lögbirtingablaðs 1995, sem birt var 4. ágúst s. á. Þar kemur fram, að skiptum hafi lokið 26. maí 1995, án þess að greiðsla fengist upp í lýstar kröfur.

Saga Útgerðarfélags Bílddælinga hf. og aðdragandi gjaldþrots.

Samkvæmt fundargerðum stjórnar Útgerðarfélags Bílddælinga hf. og öðrum fram lögðum gögnum var félagið stofnað 5. september 1985. Tilgangur þess var að annast útgerð fiskiskipa og annan skyldan rekstur. Meðal stofnenda voru ákærðu, Jakob Kristinsson og M. Áttu þeir sæti í stjórn frá upphafi og allt til þess, að félagið var tekið til gjaldþrotaskipta 20. ágúst 1993. Ákærðu höfðu á greindu tímabili prókúruumboð fyrir félagið, ákærði Jakob sem framkvæmdastjóri og ákærði M sem stjórnarformaður.

Ákveðið var í upphafi, að daglegur rekstur útgerðarfélagsins yrði í höndum Fiskvinnslunnar á Bíldudal hf., sem átti um 80% hlutafjár í hinu nýja félagi. Gegndu ákærðu, Jakob og M, þar sömu áhrifastöðum. Keyptur var togarinn Sölvi Bjarnason, BA-65, sem þá var í eigu Fiskveiðasjóðs Íslands. Nam söluverð riflega 150.000.000 króna og skyldi að mestu greitt með lang-

tímalánum. Eftir samfelldan taprekstur um tveggja ára skeið var fulltrúi Bygðastofnunar, sem var einn þriggja helstu lánardrottna félagsins, kjörinn í stjórn á aðalfundi vorið 1990. Tæpu ári síðar var togarinn Geysir, BA-140, keyptur af Fiskvinnslunni á Bíldudal fyrir 160.000.000 króna. Þá var í árslok 1991 ákveðið að taka við rekstri Vonarinnar, ÍS-82, sem fiskvinnslan hafði haft á leigu frá Arnarvör hf. á Ísafirði. Jafnframt var framkvæmdastjóra heimilað að kaupa eða leigja kvóta á skipin þrjú eftir þörfum og getu, en rekstrarhalli hafði þá farið stigvaxandi. Í kjölfar gjaldþrots Fiskvinnslunnar á Bíldudal 16. júlí 1992 var ákveðið með samþykki helstu lánardrottna, Landsbanka Íslands og Bygðastofnunar, að leigja eignir fiskvinnslunnar og framkvæmdastjóra falið að koma af stað vinnslu að nýju í hraðfrystihúsi þess fyrirtækis. Sama dag var á tveimur stjórnarfundum Útgerðarfélags Bílddælinga fjallað um tugmilljónaskuldir félagsins við Olíufélagið hf. og Landsbanka Íslands. Þá var um haustið rætt um sölu á báðum togurum félagsins og margsinis reynt að selja Sölva Bjarnason síðari hluta ársins í þeirri viðleitni að rétta við fjárhag félagsins. Á fundi stjórnar útgerðarfélagsins með fulltrúum Bygðastofnunar og skiptastjóra í protabúi Fiskvinnslunnar á Bíldudal hf. 17. desember 1992 var fjallað um hina alvarlegu stöðu félagsins, byrjunaraðgerðir Landsbanka Íslands við nauðungarsölu á Sölva Bjarnasyni og Geysi og hvort stjórn félagsins bæri þegar að fara fram á gjaldþrotaskipti. Ákveðið var að halda útgerð áfram um sinn, en fundinn sóttu aðilar fyrir um 97% af hlutfé félagsins. Hinn 12. janúar 1993 var Sölvi Bjarnason seldur frjálsri sölu fyrir tæplega 400.000.000 króna. Fram kom á stjórnarfundum félagsins 21 s. m., að þar sem salan á skipinu dygði ekki til greiðslu nauðsynlegra krafna, hefði stjórn Bygðastofnunar heimilað að veita félaginu allt að 38.000.000 króna lán til að gera upp lausaskuldir félagsins. Ekki varð af þeirri lánveitingu. Á stjórnarfundum 18. ágúst 1993 var fjallað um fram komna gjaldþrotaskiptabeiðni sýslumannsins á Patreksfirði og ákveðið að hreyfa ekki andmælum við henni, þar sem ljóst þótti eftir nauðungarsölu á Geysi, BA-140, að félagið væri í raun gjaldþrota.

Framburður ákærðu við rannsókn og meðferð málsins.

Ákærði Jakob var yfirheyrður af RLR 27. febrúar 1996 og gaf skýrslu fyrir dómi 29. nóvember s. á. Hann kvaðst sem framkvæmdastjóri Útgerðarfélags Bílddælinga hf. hafa borið ábyrgð á daglegri stjórnun félagsins, þar á meðal fjármálastjórn, árin 1992 og 1993. Meðákærði, M, hafi verið stjórnarformaður á greindu tímabili og jafnframt starfað sem skrifstofustjóri fram á mitt ár 1992, er hann lét af störfum og hætti þá afskiptum af daglegum rekstri félagsins. Einnig hafi starfað á skrifstofunni Guðný Sigurðardóttir, sem unnið hafi á ábyrgð ákærða og verið honum til aðstoðar við bókhald

o. fl. Ákærði kvað félagið alla tíð hafa innheimt lögmæltan virðisaukaskatt og staðið skil á virðisaukaskattsskýrslum og skilagreinum vegna opinberra gjalda og afdreginna lífeyrissjóðsiðgjalda og stéttarfélagsgjalda. Þau gögn hafi öll verið byggð á bókhaldi félagsins og verið í fullu samræmi við það. Fram lagðar skýrslur, sem frá félaginu stöfuðu, væru því efnislega réttar.

Ákærða voru hjá RLR sýnd framangreind gögn ásamt útskriftum úr tekjubókhaldi ríkissjóðs vegna skuldastöðu útgerðarfélagsins, sundurliðunarlistum og kröfufýsingum í þrotabú þess, og kynntar niðurstöður rannsóknar RLR á þeim gögnum og öðrum samkvæmt sérstökum yfirlitsblöðum.

Nánar um I. kafla ákæru. Samkvæmt tilgreindum gögnum mun Útgerðarfélag Bílddælinga að teknu tilliti til heildarinnborgana vegna greiðslutímabilla júlí – desember 1992 og janúar – febrúar 1993 hafa innheimt virðisaukaskatt án þess að gera skil til innheimtumanns ríkissjóðs sem hér segir:

Vangoldinn innheimtur virðisaukaskattur vegna ársins 1992	kr.	9.103.345
Vangoldinn innheimtur virðisaukaskattur vegna ársins 1993	–	1.881.940
Samtals		kr. 10.985.285

Ákærði kvað umræddar skilagreinar hafa verið gerðar á sína ábyrgð sem framkvæmdastjóra og þær ýmist verið undirritaðar af sér eða Guðnýju Sigurðardóttur í umboði sínu. Ákærði kvaðst ekki rengja niðurstöður rannsóknaraðila og lýsti yfir því, að hann teldi þær réttar. Hann kvað erfiðleika í rekstri útgerðarfélagsins hafa orðið þess valdandi, að ekki hefði verið tiltækt haldbært fé til að standa skil á öllum greiðslum. Ákærði hafi því sem framkvæmdastjóri tekið þá ákvörðun að láta laun og brýnustu rekstrargjöld hafa forgang. Ákærði kvaðst ekki hafa borið slíkt undir stjórn félagsins hverju sinni, enda taldi hann stjórnarmenn hafa vitað um stöðu mála.

Nánar um II. kafla ákæru. Samkvæmt tilgreindum gögnum mun Útgerðarfélag Bílddælinga að teknu tilliti til heildarinnborgana vegna hvers greiðslutímabils hafa dregið staðgreiðsluskatta af launþegum sínum vegna rekstrartímabilsins janúar – apríl 1993 án þess að gera skil á þeim gjöldum til innheimtumanns ríkissjóðs sem hér segir:

Vangoldið vegna afdreginnar staðgreiðslu ársins 1993	kr.	764.502
--	-----	---------

Ákærði kvað viðkomandi skilagreinar allar hafa verið gerðar á sína ábyrgð og þær ýmist verið undirritaðar af sér eða Guðnýju Sigurðardóttur að frátalinni viðbótarskilagrein skiptastjóra þrotabúsins vegna janúar 1993, sem dagsett er 22. janúar 1994, með skilaskyldri staðgreiðslu, að fjárhæð 74.038 krónur. Ákærði kvaðst ekki rengja niðurstöður rannsóknaraðila og

lýsti yfir, að hann teldi þær réttar, þó með þeim fyrirvara, að þar sem hann vissi ekki um réttmæti téðrar skilagreinar frá skiptastjóra, vildi hann undanskilja þá fjárhæð. Sem fyrr kvað ákærði rekstrarerfiðleika hafa hamlað því, að unnt hefði verið að standa skil á hinum opinberu gjöldum.

Nánar um III. kafla ákæru. Á grundvelli skilagreina Útgerðarfélags Bíld-dælinga, kröfúlýsinga frá Lífeyrissjóði Vestfirðinga, Lífeyrissjóði verkstjóra, Lífeyrissjóði verslunarmanna, Lífeyrissjóði rafiðnaðarmanna, Skipstjóra- og stýrimannafélaginu Bylgjunni og Verkstjórasambandi Íslands svo og annarra gagna, er RLR aflaði í þágu rannsóknar málsins, var leitast við að sannreyna, hvaða fjárhæðir fyrirvarsmenn útgerðarfélagsins hefðu dregið af launum launþega sinna, án þess að staðin væru skil á þeim gjöldum til viðkomandi lífeyrissjóða og stéttarfélaga. Þau gögn voru líkt og um aðra rannsóknarþætti kynnt ákærða sérstaklega ásamt niðurstöðum rannsóknar- aðila. Ákærði kvaðst ekki rengja þær niðurstöður og gerði ekki athuga- semdir við önnur gögn undir rannsókn málsins. Samkvæmt því kannaðist ákærði við að hafa sem framkvæmdastjóri útgerðarfélagsins borið ábyrgð á gerð téðra skilagreina. Sökum rekstrarerfiðleika hafi hins vegar ekki verið tiltækt haldbært fé til að standa skil á umræddum gjöldum. Hin afdregnu lífeyrissjóðsiðgjöld og stéttarfélagsgjöld, samtals að fjárhæð 769.773 krónur samkvæmt gögnum málsins og framburði ákærða, hafi því farið í rekstur fé- lagsins. Ákærði kvaðst sem framkvæmdastjóri hafa tekið ákvarðanir þar að lútandi hverju sinni, þó í samráði við meðákærða, M, meðan hann gegndi starfi skrifstofustjóra.

Ákærði lýsti sig saklausan af öllum ákæruatriðum við aðalmeðferð máls- ins og taldi sig ekki hafa brotið gegn ákvæðum þeirra laga, sem ákært væri út af. Hann kvað útgerðarfélagið hafa átt í miklum fjárhagserfiðleikum árin 1992 og 1993. Af hálfu stjórnenda hefði þó allt kapp verið lagt á að standa skil á opinberum gjöldum. Af því tilefni hefðu farið fram viðræður við sýslumanninn á Patreksfirði sem innheimtumann ríkissjóðs og munnlegt samkomulag náðst við sýslumann um, að félagið myndi ávallt leggja inn skilagreinar og greiða inn á skuld sína við ríkissjóð, þegar sýslumaður gengi eftir því. Á sama tíma kvað ákærði hafa verið unnið að fjárhagslegri endur- skipulagningu félagsins í samvinnu við Bygðastofnun, sem verið hefði stór hluthafi í félaginu. Hafi stjórnendur þess því verið bjartsýnir á, að sú vinna skilaði árangri, og sýslumanni verið ákveðið tilkynnt, að von væri á um- talsverðu nýju fjármagni inn í félagið, sem notað yrði meðal annars til að gera upp allar skuldir við innheimtumann. Það hafi þó ekki gengið eftir, enda hafi lánveitingar af hálfu Bygðastofnunar verið bundnar því skilyrði, að Landsbanki Íslands fengist til að spila með í því máli og samþykkja

skuldbreytingar lána gagnvart útgerðarfélaginu. Landsbankinn hafi verið því mótfallinn og krafist nauðungarsölu á togaranum Sölva Bjarnasyni í árslok 1992. Á skipinu hafi þá hvílt fjárnám til tryggingar á skuldum útgerðarfélagsins við innheimtumann á Patreksfirði, að fjárhæð um 26.000.000 króna. Lögmaður félagsins hafi farið til Patreksfjarðar í janúar 1993 og náð samkomulagi við sýslumann um, að hann félli frá fjárnámi sínu gegn greiðslu á riflega 13.000.000 króna upp í heildarskuld félagsins vegna vangoldinna opinberra gjalda. Í kjölfar þess, að fjárnáminu var aflétt, hafi stofnast aðstæður til að selja skipið frjálsri sölu, og hafi svo verið gert daginn áður en síðari nauðungarsala átti að fara fram. Ákærði kvaðst á greindum tíma hafa verið lítt kunnugur ákvæðum laga um virðisaukaskatt og staðgreiðslu opinberra gjalda og því ekki gert sér ljóst, að vanskil útgerðarfélagsins á opinberum gjöldum gætu varðað refsíabyrgð. Kvaðst ákærði hafa verið þess fullviss, að sýslumaður myndi stöðva atvinnureksturinn, ef hann teldi vera um lögbrot að ræða, og hafi ákærði styrkst í þeirri skoðun eftir viðræður við fjármálaráðherra snemma árs 1993. Það hafi síðan ekki verið fyrr en um mánaðamót mars/apríl 1993, sem sýslumaður hafi viljað stöðva rekstur félagsins, en þá hafi verið gert við hann nýtt samkomulag og útgerðarfélagið greitt 500.000 krónur inn á skuld sína við ríkissjóð. Ákærði kvað umrædda greiðslu að sínu viti og annars stjórnarmanns, Guðmundar Sævars Guðjónssonar, hafa átt að ganga upp í skuld félagsins vegna staðgreiðslu opinberra gjalda, en þegar kvittun hefði borist frá innheimtumanni, hefði komið í ljós, að greiðslunni hafði verið ráðstafað upp í viðurlög vegna virðisaukaskattsskuldar. Ákærði taldi innheimtumann einnig hafa ráðstafað fyrrgreindri 13.000.000 króna greiðslu með öðrum hætti en félagið hefði mælt fyrir um. Kvaðst ákærði því líta svo á, að tölulegur ágreiningur samkvæmt I. og II. kafla ákæru snerist um það, með hvaða hætti umræddum fjármunum hefði verið ráðstafað.

Varðandi III. kafla ákæru kvað ákærði rétt, að útgerðarfélagið hefði við gjaldþrot sitt í ágúst 1993 staðið í skuld við Lífeyrissjóð Vestfirðinga, Lífeyrissjóð verkstjóra, Lífeyrissjóð verslunarmanna, Lífeyrissjóð rafiðnaðarmanna, Skipstjóra- og stýrimannafélagið Bylgjuna og Verkstjórasamband Íslands vegna afdreginna, en vangoldinna lífeyrissjóðsiðgjalda og stéttarfélagsgjalda og mótmælti ekki III. kafla ákæru tölulega nema að eftirfarandi leyti: Ákærði benti á, að skilagreinar til Lífeyrissjóðs Vestfirðinga vegna tímabilsins frá febrúar til og með maí 1992 bæru með sér, að iðgjöld hefðu borist frá útgerðarfélaginu um greiðslumiðlunarsjóð fyrir umrætt tímabil, og væri ein skýrslanna frá því í febrúar hreinlega stimpluð af hálfu lífeyrissjóðsins sem greidd 1. mars 1992. Kvaðst ákærði í ljósi þessa ekki geta sagt

til um, hvort skuld félagsins við greindan lífeyrissjóð væri rétt tilgreind í ákæru eða eigi. Ákærði gat þess einnig, að skuld félagsins við Lífeyrissjóð verslunarmanna væri að þó nokkrum hluta til komin vegna iðgjalda sín sjálfs, og kvaðst ekki skilja, hvernig hann gæti gerst sekur um fjádrátt á eigin fé.

Ákærði M var yfirheyrdur af RLR 27. febrúar 1996 og gaf skýrslu fyrir dómi 29. nóvember s. á. Hann kvaðst hafa verið skrifstofustjóri Fiskvinnslunnar á Bíldudal hf. og Útgerðarfélags Bílddælinga hf. fram til 15. júlí 1992, er hann lét af þeim störfum og hætti þá afskiptum af daglegum rekstri útgerðarfélagsins. Hins vegar hefði hann frá sama tíma og fram á haust starfað fyrir skiptastjóra þrotabús fiskvinnslunnar. Þá hefði hann áfram gegnt hlutverki stjórnarformanns í útgerðarfélaginu, en haldið sig mjög til hlés á stjórnarfundum, sem aðallega hefðu fjallað um, hvernig selja mætti skip félagsins og komast þannig hjá gjaldþroti. Ákærði minntist þess ekki, að rætt hefði verið um einstakar skuldir eða grein verið gerð fyrir greiðslustöðu á virðisaukaskatti, staðgreiðslu eða lífeyrissjóðsiðgjöldum á stjórnarfundum árin 1992 og 1993, en slæm staða félagsins hefði þó verið sér og öðrum stjórnarmönnum ljós.

Nánar um I.–III. kafla ákæru. Ákærða voru með líkum hætti og með ákærða, Jakobi, kynntar undir rannsókn málsins fyrirbyggjandi virðisaukaskattsskýrslur, skilagreinar og önnur rannsóknargögn. Kvaðst hann ekki vefengja réttmæti þeirra gagna, sem frá félaginu stöfuðu, en ítrekaði, að hann hefði hætt afskiptum af daglegum rekstri þess frá og með 15. júlí 1992, og vísaði því til meðákærða, Jakobs, sem verið hefði framkvæmdastjóri og borið ábyrgð á rekstri og allri fjármálastjórn félagsins. Ákærði kvaðst halda, að það fé, sem ekki hefðu verið staðin skil á samkvæmt ákæru, hefði farið í rekstur félagsins og greiðslur til launþega haft þar forgang. Um ætlaðan fjádrátt afdreginna lífeyrissjóðsiðgjalda og stéttarfélagsgjalda kvað ákærði umræddar skilagreinar hafa verið unnar á skrifstofu félagsins og verið í samræmi við bókhald þess. Hann kvað fjárskort hafa hamlað því, að unnt væri að standa í skilum hverju sinni, en regla félagsins hefði verið að greiða lífeyrissjóðsiðgjöld vegna sjómanna í samkomulagi við viðkomandi sjóð, enda ekki lögskráð á skip um áramót, ef skil voru ekki í lagi. Ákærði ítrekaði, að hvorki hann sem stjórnarformaður né stjórn félagsins að öðru leyti hefði fjallað sérstaklega um ákvörðun greiðslna af þessu tagi, heldur hefði það verið á verksviði framkvæmdastjóra. Aðspurður um ætluð vangreidd stéttarfélagsgjöld til Skipstjóra- og stýrimannafélagsins Bylgjunnar ítrekaði ákærði, að fram til 15. júlí 1992 hefði hann og meðákærði, Jakob, tekið sameiginlegar ákvarðanir „um öll stærri mál“ varðandi fjár-

málastjórn og ákvörðun um greiðslur, en um þessar tilteknu skuldir kvaðst hann ekki geta tjáð sig eða muna sérstaklega eftir.

Ákærði lýsti sig saklausan af öllum ákæruatriðum við aðalmeðferð málsins. Hann skýrði frá málsatvikum á sama veg og fyrr og kvaðst engin afskipti hafa haft af daglegri fjármálastjórn útgerðarfélagsins eftir 15. júlí 1992. Ákærði kvaðst halda, að ekki hefðu verið staðin skil á umræddu vörslufé samkvæmt I.–III. kafla ákæru, nema vera kynni að hluta, til Lífeyrissjóðs Vestfirðinga og þá gegnum greiðslumiðlunarsjóð. Ákærunni væri að öðru leyti ekki mótmælt tölulega.

Framburður vitna fyrir dómi.

Guðný Sigurðardóttir var skrifstofustúlka hjá Útgerðarfélagi Bílddælinga hf. frá því í júlí 1992 og fram í mars 1993, er hún hóf störf hjá Sæfrosti hf. á Bíldudal, sem keypti afla af útgerðarfélaginu. Vitnið bar fyrir dómi, að starf sitt hjá útgerðarfélaginu hefði að mestu leyti verið fólgið í útreikningi launa, veðsetningum, bókhaldi og útfyllingu virðisaukaskatts- og staðgreiðsluskattsskýrslna. Í starfinu hefði ekki falist fjármáleg ábyrgð og vitnið ekki annast greiðslu opinberra gjalda. Vitnið kvað sér hafa verið ljóst vegna starfs síns, að ógreidd opinber gjöld hlóðust upp sem skuld, og hefði það verið áhyggjuefni á skrifstofunni, sem vitnið og yfirmaður þess, ákærði Jakob, hefðu rætt sín á milli. Vitnið kvaðst aldrei hafa rætt þau mál við ákærða M. Vitnið hafði í fornum sínum minnisþunkta, sem það studdist við, er það svaraði spurningum verjanda ákærða Jakobs um hótanir sýslumannsins á Patreksfirði um lokun fyrirtækisins um mánaðamót mars/apríl 1993. Vitnið kvaðst hafa verið komið til starfa hjá Sæfrosti hf. á greindum tíma, og hefði það fyrirtæki greitt innheimtumanni ríkissjóðs 29. mars 1993 500.000 krónur upp í virðisaukaskattsskuld útgerðarfélagsins til að afstýra lokun þess fyrirtækis.

Páll Jónsson, fulltrúi í lögfræðideild Bygðastofnunar í Reykjavík, bar vitni fyrir dómi. Vitnið kvaðst hafa tekið sæti í stjórnnum Útgerðarfélags Bílddælinga hf. og Fiskvinnslunnar á Bíldudal hf. árið 1990, eftir að Atvinnutryggingarsjóður útflutningsgreina (síðar Próunarsjóður) eignaðist hlut í fyrirtækjunum í tengslum við fjárhagslega aðstoð við þau, en staða fyrirtækjanna hefði þá verið erfið. Rekstur hefði þó verið í þokkalegu ástandi, en skuldir of miklar. Vitnið kvað sér ekki hafa verið kunnugt um, hvernig skattskilum hefði verið háttað hjá Útgerðarfélagi Bílddælinga hf., meðan það sat í stjórn félagsins. Hins vegar hefði það oft sinnis varað stjórnarmenn í Fiskvinnslunni á Bíldudal hf. við því á stjórnarfundum þess félags að freistast til að nota slíkt vörslufé í reksturinn, þar sem um „ban-

eiðraða peninga“ væri að ræða. Vitnið kvað sömu menn hafa setið í stjórn-um beggja félaga að nær öllu leyti. Vitnið bar, að á stjórnarfundum Fiskvinnslunnar á Bíldudal hf. 13. júlí 1992 hefði það bent stjórnarformann þess félags, ákærða M, á nauðsyn þess, að félagið færi fram á gjaldþrotaskipti, eftir að ljóst hefði orðið, að Landsbanki Íslands myndi ekki veita félaginu frekari fyrirgreiðslu. Áfram hefði verið haldið með fjárhagslega endurskipulagningu Útgerðarfélags Bílddælinga hf. í samvinnu við stjórn Byggðastofnunar, enda mikið hagsmunamál fyrir byggðarlagið, að reynt væri að bjarga fyrirtækinu frá gjaldþroti. Þær björgunaraðgerðir hefðu hins vegar runnið út í sandinn, er Landsbanki Íslands ákvað að knýja fram nauðungarsölu á togaranum Sölva Bjarnasyni, BA-65, í janúar 1993. Í ljósi þess hefði stjórn félagsins rokið til og selt skipið frjálsri sölu 14. janúar s. á., en eftir það hefðu örlög félagsins verið nær innsiglið. Vitnið kvaðst hafa verið virkur stjórnarmaður í útgerðarfélaginu allt fram til þess tíma, er Fiskvinnslan á Bíldudal hf. fór í þrot, en eftir það hefðu bein afskipti sín af félaginu minnkað og verið nær engin frá áramótum 1992/1993, en þá hefði verið ljóst, hvert stefndi í rekstri félagsins.

Ágúst Gíslason, Guðmundur Sævar Guðjónsson og Viðar Friðriksson áttu sæti í stjórn Útgerðarfélags Bílddælinga hf. árin 1992 og 1993 og sátu nær alla stjórnarfundum félagsins frá 14. janúar 1992, Viðar sem varamaður í fjarveru Páls Jónssonar. Vitnin báru öll fyrir dómi, að þeim hefði verið kunnugt um erfiðleika félagsins á greindu tímabili, og hefði slæm rekstrarstaða þess og leiðir til fjárhagslegrar endurskipulagningar, aðallega með sölu á skipum félagsins, verið meginumræðuefni þeirra stjórnarfundum, sem vitnin sátu. Vitnin báru, að þeim hefði ekki verið kunnugt um, að fé hefði skort til greiðslu launa, og minnst þess ekki, að rætt hefði verið sérstaklega á stjórnarfundum um uppsafnaðar skuldir opinberra gjalda. Vitnið Guðmundur Sævar staðfesti, að sýslumaðurinn á Patreksfirði hefði um mánaðamót mars/apríl 1993 hótað að innsigla rekstur félagsins og lögregla verið komin á staðinn, er Sæfrost hf. hefði reitt fram 500.000 krónur til að afstýra lokun. Vitnið kvaðst ekki vita, hvort greiðslan hefði átt að ganga upp í virðisaukaskattsskuld félagsins eða staðgreiðsluskuld.

Niðurstöður.

Ákærði Jakob var framkvæmdastjóri Útgerðarfélags Bílddælinga frá upphafi og bar ábyrgð á daglegum rekstri félagsins, þar á meðal fjárreiðum. Ákærði M var á sama tíma formaður stjórnar, en lét af störfum á skrifstofu félagsins 15. júlí 1992 og hafði eftir það engin afskipti af daglegum rekstri þess. Sá ákærði Jakob þannig um innheimtu og skil á virðisaukaskatti og af-

dreginni staðgreiðslu opinberra gjalda á því tímabili, sem I. og II. kafli ákæru lúta að, og bar ábyrgð á, að haldið væri eftir af launum starfsmanna félagsins iðgjöldum til þeirra lífeyrissjóða og stéttarféлага, sem tilgreind eru í III. kafla ákæru. Hvorki verður ráðið af framburði ákærðu og vitnanna Ágústs Gíslasonar, Guðmundar Sævars Guðjónssonar, Páls Jónssonar, Viðars Friðrikssonar og Guðnýjar Sigurðardóttur né fram lögðum gögnum, að ákærði Jakob hafi rætt sérstaklega á stjórnarfundum eða upplýst stjórn með öðrum hætti, að félagið stæði ekki skil á framiangreindum gjöldum. Er þannig ósannað gegn neitun ákærða M, að hann hafi vitað eða mátt vita um þau vanskil félagsins. Ber samkvæmt því að sýkna hann af ákæru í málinu.

Samkvæmt lögum um virðisaukaskatt hvíldi á ákærða Jakobi sem framkvæmdastjóra útgerðarfélagsins skylda til að innheimta virðisaukaskatt og standa ótilkvaddur skil á honum í ríkissjóð í lok hvers uppgjörstímabils samkvæmt I. kafla ákæru. Hefur ákærði og viðurkennt að hafa innheimt skatt þennan og skilað réttum virðisaukaskattsskýrslum í samræmi við það, en sökum fjárhagserfiðleika félagsins hefði hann vanrækt að standa ríkissjóði skil á skattþeningunum og þess í stað ráðstafað þeim í rekstur félagsins. Ber að leggja umræddar virðisaukaskattsskýrslur til grundvallar í málinu. Með vísan til þeirra og annarra gagna, sem ákærða voru kynnt í rannsókn málsins og hann játaði þá rétt og ekki hefur verið hnekkkt fyrir dómi, telst háttsemi ákærða samkvæmt I. kafla ákæru sönnuð, og er hún þar rétt færð til refsíákvæða.

Samkvæmt lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda bar ákærða Jakobi sem framkvæmdastjóra útgerðarfélagsins og launagreiðanda í skilningi laganna að halda eftir opinberum gjöldum af launum starfsmanna félagsins og standa ótilkvaddur skil á því fé til innheimtumanns ríkissjóðs ásamt sundurliðuðum skilagreinum. Ákærði hefur viðurkennt, að hafa skilað réttum skilagreinum, en sökum rekstrarerfiðleika hafi ekki reynst unnt að greiða jafnframt hin lögboðnu gjöld í ríkissjóð. Ber að leggja til grundvallar umræddar skilagreinar, sem frá ákærða stöfuðu, svo og skilagrein skiptastjóra þrotabús útgerðarfélagsins, sem fyrr er getið og lýtur að launauppgjöri félagsins fyrir janúarmánuð 1993 og ákærða bar að halda eftir og standa skil á, sbr. 16. og 20. gr. téðra laga. Með vísan til þessara gagna sem og annarra, er ákærði játaði rétt undir rannsókn málsins og ekki hefur verið hnekkkt fyrir dómi, telur dómurinn sannað, að ákærði hafi ekki staðið skil á þeirri staðgreiðslu, sem tilgreind er í II. kafla ákæru, og þannig gerst sekur um brot gegn þeim lagaákvæðum, sem þar greinir.

Samkvæmt 2. málslíð 2. gr. laga nr. 55/1980 um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda bar ákærða Jakobi sem framkvæmdastjóra

útgerðarfélagins skylda til að halda eftir af launum starfsfólks félagsins iðgjaldshluta þess og standa viðkomandi lífeyrissjóði skil á honum. Jafnframt bar ákærða samkvæmt 2. mgr. 6. gr. sömu laga að halda eftir af launum starfsmanna iðgjaldi til viðkomandi stéttarfélags.

Fyrir liggur í málinu, að skilagrein til Lífeyrissjóðs Vestfirðinga vegna febrúar 1992 ber greiðslustimpil sjóðsins frá 1. mars 1992. Þá eru skilagreinar til sjóðsins vegna greiðslutímabilanna mars, apríl og maí 1992 merktar „gr.“ ásamt innfærðum númerum, sem ákærði Jakob kveður merkja, að umræddar greiðslur hafi borist sjóðnum frá útgerðarfélaginu um greiðslumiðlunarsjóð. Fær sá framburður stoð í framburði meðákærða, M. Engar skýringar hafa verið færðar fyrir þessum merkingum af hálfu ákærvalds. Ber því samkvæmt 45. og 46. gr. laga nr. 19/1991 um meðferð opinberra mála að sýkna ákærða Jakob af ætluðum fjáðrætti á iðgjöldum til lífeyrissjóðsins fyrir tímabilin febrúar, mars, apríl og maí 1992, en samtals nema þau 100.350 krónum.

Þá liggur fyrir, að meðal vangoldinna iðgjalda til Lífeyrissjóðs verslunarmanna er iðgjaldshluti launa ákærða sjálfs fyrir tímabilið frá júlí til og með desember 1992, samtals að fjárhæð 81.870 krónur. Það er hugtaksatriði fjáðráttarbrots, að hinn brotlegi dragi sér fjármuni, sem hann hefur í vörslum sínum, en annar maður er eigandi að. Með því að ákærði telst eigandi hins afdregna iðgjaldshluta, sem hér um ræðir, ber þegar af þeirri ástæðu að sýkna hann af fjáðráttarbroti að því leyti.

Ákærði hefur viðurkennt við rannsókn og meðferð málsins, að útgerðarfélagið hafi við gjaldþrot sitt í ágúst 1993 staðið í skuld við Lífeyrissjóð Vestfirðinga, Lífeyrissjóð verkstjóra, Lífeyrissjóð verslunarmanna, Lífeyrissjóð rafiðnaðarmanna, Skipstjóra- og stýrimannafélagið Bylgjuna og Verkstjórasamband Íslands vegna afdreginna, en vangoldinna lífeyrissjóðs- og stéttarfélagsiðgjalda. Ákærði mótmælti ekki III. kafla ákæru tölulega nema að áðurgreindu leyti og kvað skilagreinar hafa verið rétt færðar, en sökum rekstrarerfiðleika hefði öllu haldbæru fé verið varið í útborgaðan hluta launa og önnur brýnustu rekstrargjöld. Með því að standa þannig ekki lögboðin skil á umræddum gjöldum, samtals að fjárhæð 587.553 krónur (þ. e. 769.773 – 100.350 kr. – 81.870 kr.), heldur hagnýta sér féð í rekstur félagsins notfærði ákærði sér fjármuni, sem hann hafði í vörslum sínum, en átti ekki. Varðar sú háttsemi við 1. mgr. 247. gr. almennra hegningarlaga.

Refsing.

Við ákvörðun refsingar verður stuðst við lög, eins og þeim hefur verið breytt, eftir að ákærði Jakob framdi brot sín, en þó verður honum ekki gerð þyngri refsing en lög stóðu til á þeim tíma, er brotin voru framin, sbr. 2. gr.

almennra hegningarlaga. Með hliðsjón af 77. gr. sömu laga og hreinum sakaferli ákærða þykir refsing þannig hæfilega ákveðin fangelsi tíu mánuði, en fresta skal fullnustu átta mánaða af refsivistinni, og skal hún niður falla að liðnum tveimur árum frá dómsbirtingu, haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga, sbr. 4. gr. laga nr. 22/1995. Þá ber að dæma ákærða til greiðslu sektar í ríkissjóð, og þykir hún með vísan til 51. gr. hegningarlaga og málavaxta allra hæfilega ákveðin 1.500.000 krónur. Skal sektin greidd innan fjögurra vikna frá birtingu dómsins, en ella sæti ákærði varðhaldi í þrjá mánuði.

Sakarkostnaður.

Samkvæmt 165. og 166. gr. laga um meðferð opinberra mála ber að greiða úr ríkissjóði málsvagnarlaun Ágústs Sindra Karlssonar héraðsdómslögmanns, skipaðs verjanda ákærða M, sem þykja hæfilega ákveðin 150.000 krónur. Hefur þá ekki verið tekið tillit til útlagðs kostnaðar verjanda vegna ferðar til Patreksfjarðar á málflutningsdegi. Ákærði Jakob greiði 100.000 króna saksóknarlaun í ríkissjóð. Annan sakarkostnað greiði ákærði Jakob að 2/3 hlutum, en 1/3 hluti skal greiddur úr ríkissjóði. Vakin er athygli á því, að Gunnar Jakobsson héraðsdómslögmaður, skipaður verjandi ákærða Jakobs, lýsti yfir því á málflutningsdegi, að hann krefðist ekki greiðslu málsvagnarlauna.

Það athugast, að vegna mikilla anna héraðsdómara, jólaleyfa og veikinda hefur uppkvaðning dóms dregist nokkuð.

D ó m s o r ð:

Ákærði M er sýkn af kröfum ákæruvalds.

Ákærði Jakob Kristinsson sæti fangelsi 10 mánuði, en fresta skal fullnustu 8 mánaða af refsivistinni, og skal hún niður falla að liðnum 2 árum frá dómsbirtingu, haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga. Þá greiði ákærði 1.500.000 krónur í sekt til ríkissjóðs innan 4 vikna frá birtingu dómsins, en sæti ella varðhaldi 3 mánuði.

Málsvagnarlaun Ágústs Sindra Karlssonar héraðsdómslögmanns, skipaðs verjanda ákærða M, 150.000 krónur, greiðast úr ríkissjóði.

Ákærði Jakob greiði 100.000 króna saksóknarlaun í ríkissjóð.

Annan sakarkostnað greiði ákærði Jakob að 2/3 hlutum, en 1/3 hluti greiðist úr ríkissjóði.